

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Analiza dotycząca obszarów komunikacyjnie wykluczonych w województwie opolskim

*Dokument opracowany na potrzeby
programu regionalnego pn. Fundusze
Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

Andrzej Buła

Zuzanna Donath-Kasiura

Zbigniew Kubalańca

Szymon Ogłaza

Antoni Konopka

OPOLE, PAŹDZIERNIK 2023 R.

Opracowanie:

Referat Zarządzania i Programowania
Departament Programowania Funduszy Europejskich UMWO,
Departament Infrastruktury i Gospodarki UMWO oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Opolu

Spis treści

I. WYKAZ SKRÓTÓW	4
II. WSTĘP.....	5
III. ZESTAWIENIE OBSZARÓW KOMUNIKACYJNIE WYKLUCZONYCH	8

I. WYKAZ SKRÓTÓW

DIG – Departament Infrastruktury i Gospodarki w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus

FEO 2021-2027 – Program regionalny *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

IZ – Instytucja Zarządzająca

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu

II. WSTĘP

Zgodnie z zapisami *Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027: IZ we współpracy z ROPS określa obszary, które uznane są za wykluczone komunikacyjnie, tj. takie, na których brakuje połączeń transportem publicznym.*

Określenie obszarów komunikacyjnie wykluczonych zostanie wykorzystane podczas realizacji wsparcia w ramach programu regionalnego pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*, w tym w szczególności następujących działań:

- **5.7** Kształcenie ogólne,
- **5.9** Kształcenie zawodowe,
- **6.2** Aktywizacja społeczno – zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- **6.5** Wsparcie integracji społecznej społeczności romskiej oraz pomocniczo na potrzeby działań dotyczących usług społecznych.

Powyższe oznacza, że przy realizacji projektów z zakresu działań 6.2 i 6.5, beneficjenci, dla pojedynczych osób wykluczonych komunikacyjnie, powinni finansować ich dowóz umożliwiający udział w aktywnej integracji na zasadzie dostosowań indywidualnych. W przypadku realizacji wsparcia dla grupy osób z obszaru wykluczonego komunikacyjnie, powinny być stosowane adekwatne formy wsparcia np. usługi mobilne.

W przypadku działań edukacyjnych beneficjent może zastosować podobne podejście finansując dojazdy do szkół uczniom z obszarów wykluczonych komunikacyjnie oraz uczniom o obniżonej mobilności¹.

Obszary wykluczone komunikacyjnie zidentyfikowano pod kątem: braku połączenia komunikacyjnego ze wsi/sołectwa do siedziby gminy, braku połączenia z siedziby gminy do stolicy powiatu oraz braku połączenia z siedziby gminy do Opola.

Mając na uwadze powyższe, beneficjent, realizując projekt i znając jego specyfikę, powinien zdecydować czy dany uczestnik jest wykluczony komunikacyjnie tj. ze względu na np. brak możliwości dojazdu z siedziby gminy do Opola nie może w pełni skorzystać z oferowanego wsparcia.

W celu zidentyfikowania obszarów wykluczonych komunikacyjnie ROPS przygotował w lipcu 2023 r. kwestionariusz ankiety, skierowanej do wszystkich gmin woj. opolskiego, zebrał dane oraz poddał je koniecznej analizie i weryfikacji. Celem ankiety było **zidentyfikowanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie w gminie z możliwości dotarcia transportem publicznym** rozumianym jako kolej, PKS i inni przewoźnicy działający prywatnie lub na zlecenie, do miejsc świadczenia usług społecznych i zdrowotnych (w tym np. jednostek ochrony zdrowia,

¹ Poprzez uczniów o obniżonej mobilności należy rozumieć uczniów z trudnościami w poruszaniu się samodzielnie ze względu na ograniczoną czasowo lub stale sprawność i/lub uczniów z niepełnosprawnościami, dla których transport do szkół nie jest realizowany na podstawie odrębnych przepisów prawa, w szczególności ustawy z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe.

pomocy społecznej, instytucji rynku pracy, kultury, sportu, placówek dziennych, w tym świetlic, domów kultury, klubów seniora itp.).

Ankieta zawierała następujące pytania:

- **Czy na terenie Państwa gminy funkcjonuje transport publiczny do miejsc świadczenia usług społecznych** (pomiędzy sołectwami i do siedziby gminy)? (tak, nie, tylko częściowo);
- **Czy transport publiczny funkcjonujący na terenie gminy obejmuje dostępne połączenia?** (przed południem - w godz. 7:00-12:00; po południu - w godz. 12:00-18:00; w innych godzinach);
- **Czy na terenie Państwa gminy funkcjonuje transport publiczny do miejsc świadczenia usług społecznych (np. do miasta powiatowego)?** (tak, nie, tylko częściowo);
- **Czy transport publiczny funkcjonujący na terenie gminy do miasta powiatowego obejmuje dostępne połączenia** (przed południem - w godz. 7:00-12:00; po południu - w godz. 12:00-18:00; w innych godzinach);
- **Proszę o wskazanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie (brak jakiegokolwiek połączenia komunikacyjnego z ważnym miejscem świadczenia usług) na terenie gminy** (proszę wymienić brak wszystkich połączeń, np. z sołectwa/wsi X do siedziby gminy);
- **Proszę o wskazanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie (brak jakiegokolwiek połączenia komunikacyjnego z ważnym miejscem świadczenia usług) z siedziby gminy do stolicy powiatu** (proszę wymienić trasy na jakich brakuje połączeń);
- **Proszę o wskazanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie (brak jakiegokolwiek połączenia komunikacyjnego z ważnym miejscem świadczenia usług) z siedziby gminy do Opola** (proszę wymienić trasy na jakich brakuje połączeń np. z Korfantowa do Opola).

W badaniu ankietowym wzięło udział 69 gmin, dwie gminy: Brzeg oraz Kędzierzyn – Koźle (gminy miejskie) nie wzięły udziału w badaniu przy czym wskazały, że nie posiadają obszarów wykluczonych komunikacyjnie. Z przeprowadzonego badania ankietowego w 69 gminach znajdujących się na terenie woj. opolskiego, wynika, że:

- 1) dostęp do transportu publicznego do miejsc świadczenia usług społecznych - **pomiędzy sołectwami i do siedziby gminy**, posiada 50 gmin (72,46%), nie posiada 1 gmina tj. Wilków (1,45%), a tylko częściowo transport publiczny występuje w 18 gminach (26,09%).
- 2) transport **publiczny pomiędzy sołectwami i do siedziby gminy** posiada:
 - przed południem (w godzinach 7:00-12:00) – 63 gminy,
 - po południu (w godzinach 12:00-18:00) – 54 gminy,
 - w innych godzinach – 23 gminy,
- 3) dostęp do transportu publicznego do miejsc świadczenia usług społecznych – **np. do miasta powiatowego**, posiada 60 gmin (86,96%), nie posiada 1 gmina tj. Skoroszyce (1,45%), a tylko częściowo transport publiczny występuje w 8 gminach (11,59%).
- 4) transport publiczny do miejsc świadczenia usług **np. do miasta powiatowego** posiada:
 - przed południem (w godzinach 7:00-12:00) – 63 gminy,
 - po południu (w godzinach 12:00-18:00) – 57 gmin,

- w innych godzinach – 22 gminy,
- 5) **24 gminy** wskazały brak połączeń komunikacji publicznej **z sołectwa/wsi do siedziby gminy,**
 - 6) **4 gminy** wskazały brak połączeń **z siedziby gminy do stolicy powiatu,**
 - 7) **16 gmin** nie posiada połączeń komunikacji publicznej **z siedziby gminy do Opolu** albo innego ważnego miejsca świadczenia usług społecznych w województwie opolskim.

Na podstawie szczegółowego zestawienia danych ankietowych wskazano gminy w których identyfikuje się obszary wykluczone komunikacyjnie. Przedmiotowe zestawienie zostało przekazane do ostatecznej weryfikacji DIG , który zgodnie z kompetencjami dysponuje informacjami nt. połączeń komunikacyjnych w woj. opolskim. Po szczegółowej weryfikacji zestawienia przez DIG, liczba obszarów wykluczonych komunikacyjnie uległa zmniejszeniu w stosunku do danych uzyskanych z wypełnionych przez gminy ankiet. Zmiana ta spowodowana była m.in. uwzględnieniem prywatnych przewoźników obsługujących transport gminny.

Po ostatecznej weryfikacji danych ankietowych oraz porównaniu ich z informacjami pozyskanymi z DIG, zidentyfikowano na terenie woj. opolskiego obszary wykluczone komunikacyjnie, które prezentuje tabela nr 1.

III. ZESTAWIENIE OBSZARÓW KOMUNIKACYJNIE WYKLUCZONYCH

Tabela nr 1. Zestawienie Gmin woj. opolskiego w którym zidentyfikowano obszary komunikacyjnie wykluczone.

L.p.	Nazwa gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem dogodnego połączenia komunikacyjnego z sołectwa/wsi do siedziby gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do stolicy powiatu	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do Opola
1.	Baborów	Boguchwałów, Szczyty	-	brak bezpośredniego połączenia z Baborowa do Opola
2.	Biała	Ogiernicze	-	-
3.	Branice	Jabłonka	-	-
4.	Byczyna	Pogorzałka	-	-
5.	Cisek	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Ciska do Opola
6.	Domaszowice	Zalesie	-	brak bezpośredniego połączenia z Domaszowic do Opola
7.	Grodków	Żarów	-	-
8.	Kamiennik	Ogonów	-	brak bezpośredniego połączenia z Kamiennika do Opola
9.	Korfantów	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Korfantowa do Opola
10.	Lasowice Wielkie	Oś	-	-
11.	Leśnica	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Leśnicy do Opola
12.	Łambinowice	Szadurczyce, Dworzysko (przysiółek Malerzowic), Okopy, Malerzowice, Bielice, Drogoszków, Piątkowice, Wierzbie, Lasocice	-	-

L.p.	Nazwa gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem dogodnego połączenia komunikacyjnego z sołectwa/wsi do siedziby gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do stolicy powiatu	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do Opola
13.	Murów	Mańczok (przysiółek), Kęszyce (przysiółek), Bożejów	-	-
14.	Namysłów	Łączany, Nowy Folwark, Michalice	-	-
15.	Niemodlin	Góra, Mała Góra, Molestowice, Rutki, Sady, Sarny Wielkie.	-	-
16.	Olszanka	Przylesie, Obórki, Jankowice Wielkie, Krzyżowice, Gierszowice, Janów, Michałów	-	brak bezpośredniego połączenia z Olszanki do Opola
17.	Paczków	Lisie Kąty	-	brak bezpośredniego połączenia z Paczkowa do Opola
18.	Pawłowiczki	Ligota Wielka, Borzystawice	brak bezpośredniego połączenia z Pawłowiczek do Kędzierzyna - Koźła	brak bezpośredniego połączenia z Pawłowiczek do Opola
19.	Polska Cerekiew	-	brak bezpośredniego połączenia z Polskiej Cerekwi do Kędzierzyna - Koźła	brak bezpośredniego połączenia z Polskiej Cerekwi do Opola
20.	Popielów	Kuźnica Katowska, Kaniów	-	-
21.	Praszka	Kozieł, Marki, Lachowskie	-	-
22.	Radłów	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Radłowa do Opola
23.	Reńska Wieś	Kamionka, Pociękarb	brak bezpośredniego połączenia z Reńskiej Wsi do Kędzierzyna - Koźła	brak bezpośredniego połączenia z Reńskiej Wsi do Opola
24.	Rudniki	Polesie, Mostki, Słowików	-	-
25.	Skarbimierz	-	-	brak bezpośredniego połączenia ze Skarbimierza do Opola

L.p.	Nazwa gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem dogodnego połączenia komunikacyjnego z sołectwa/wsi do siedziby gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do stolicy powiatu	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do Opola
26.	Skoroszyce	-	-	brak bezpośredniego połączenia ze Skoroszyc do Opola
27.	Strzelce Opolskie	Farska Kolonia	-	-
28.	Świerczów	Zbica, Osiek, Oziąbel, Wołcz, Zawada, Zorzów, Starościn, Dąbrowa, Bielice, Pieczyska, Lipa, Przygorzele, Skórze, Jażwinka, Miodary, Grabówka, Kuźnice, Zielony Las, Kuźnica Dąbrowska, Górzyna (przysiółek wsi Starościn)	-	-
29.	Tarnów Opolski	Kąty Opolskie, Przywory	-	-
30.	Ujazd	przysiółki: Wesółów, Wydzierów, Ferdynand, Kopanina, Osiedle Piaski, Kolonia Jaryszów, Buczki	-	brak bezpośredniego połączenia z Ujazdu do Opola
31.	Wilków	Bukowie, Pszeniczna, Pągów, Wojciechów, Idzikowice, Jakubowice, Krzyków, Wilków-Wilkówek, Dębnik, Lubska, Młokicie, Pielgrzymowice	-	brak bezpośredniego połączenia z Wilkowa do Opola
32.	Wołczyn	Brynica	-	-
33.	Zębowice	-	brak bezpośredniego połączenia z Zębowic do Olesna	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych z gminami woj. opolskiego przez ROPS w Opolu, zweryfikowanych przez Departament Infrastruktury i Gospodarki UMWO.